

Over *waarschijnlijke* oorzaken van de Martinair crash in Faro, 1992

De officiële (= Portugese) onderzoekscommissie noemt (twee) *waarschijnlijke* oorzaken (*probable causes*) voor de crash.

De terughoudendheid door het gebruik van *waarschijnlijke*, roept vragen op als 'was het onderzoek wel voldoende grondig en uitgebreid?' en 'zijn er goede lessen geleerd?'. Het laat passagiers en familieleden achter met onbeantwoorde en vaak zelfs groeiende vragen.

Over *waarschijnlijke*

Waarschijnlijk laat ruimte voor speculatie en alternatieve waarheden. Zoals de stellige Nederlandse claim van de 'onverwachte' windvlaag als oorzaak van de crash. *De Haagse rechtbank weerlegt deze claim in 2020 (bijna 30 jaar na de crash).*

Waarschijnlijk vraágt zelfs bijna om aanvullende onderzoeken. Zoals het onderzoek van Horlings/*AvioConsult*, gepubliceerd in 2011.

Over het landingsgestel (één van de genoemde *waarschijnlijke* oorzaken)

De vraag naar de grondigheid van het onderzoek is nog belangrijker omdat één van de twee genoemde oorzaken van de crash was "de landing op het rechterlandingsgestel, die de structurele beperkingen van het vliegtuig overschreed."

In 2016 verklaart een technicus in EenVandaag dat hij "onder druk" is gezet om een formulier te ondertekenen dat de vervanging van het landingsgestel voor de derde keer uitstelde. Vervanging had niet meer dan twee keer mogen worden uitgesteld.

Bevreemdend dat de Portugese onderzoekscommissie zich niet in het onderhoud verdiept heeft. In 2020 meldt de *Onderzoeksraad voor Veiligheid* (OvV) dat, op verzoek van de Minister van IenW, een beperkt onderzoek gestart wordt naar de technische staat van het landingsgestel. De OvV verwacht dit onderzoek begin 2021 af te ronden en daarover verslag uit te brengen.

Over mogelijke (politieke) inmenging in het onderzoek

Uit *BBC News* 'How air crash investigations may be thrown off course' (5 april 2011) .

David Gleave, een onafhankelijke Britse onderzoeker, vreest dat politiek vaak in de weg staat van onderzoek naar vliegtuigongevallen.

"Ik zou zeggen dat de meeste onderzoekers erg geïnteresseerd zijn in wat de waarheid is, maar dan komt de politiek erin," zei hij. "Het is niet onbekend om de hoofdonderzoeker te laten vervangen als het antwoord niet in de juiste richting gaat dat de minister zou willen ..."

Het *Limburgs Dagblad* meldt (6 november 1993) dat het onderzoek vertraging oploopt omdat een van de Portugese onderzoekers ontslag heeft genomen uit de onderzoekscommissie.

Samenvattend

Het gebruik van *waarschijnlijk* bij het vaststellen van de oorzaken van de crash, de vragen over het onderzoek naar bijvoorbeeld het landingsgestel en het ontslag van een van de Portugese onderzoekers tijdens het onderzoek leiden tot de fundamentele vraag:

Was het officiële onderzoek naar de Martinair crash in Faro voldoende onafhankelijk, veelomvattend en grondig?